

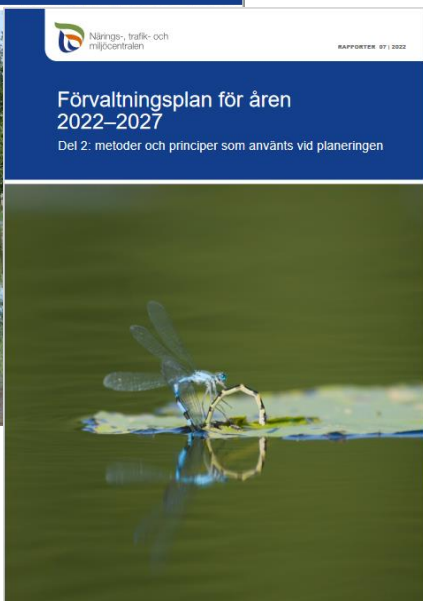
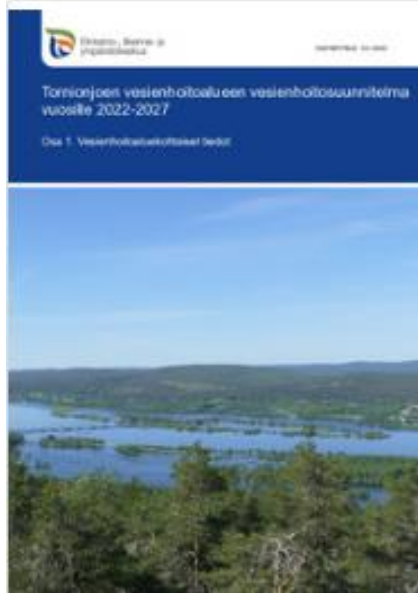

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

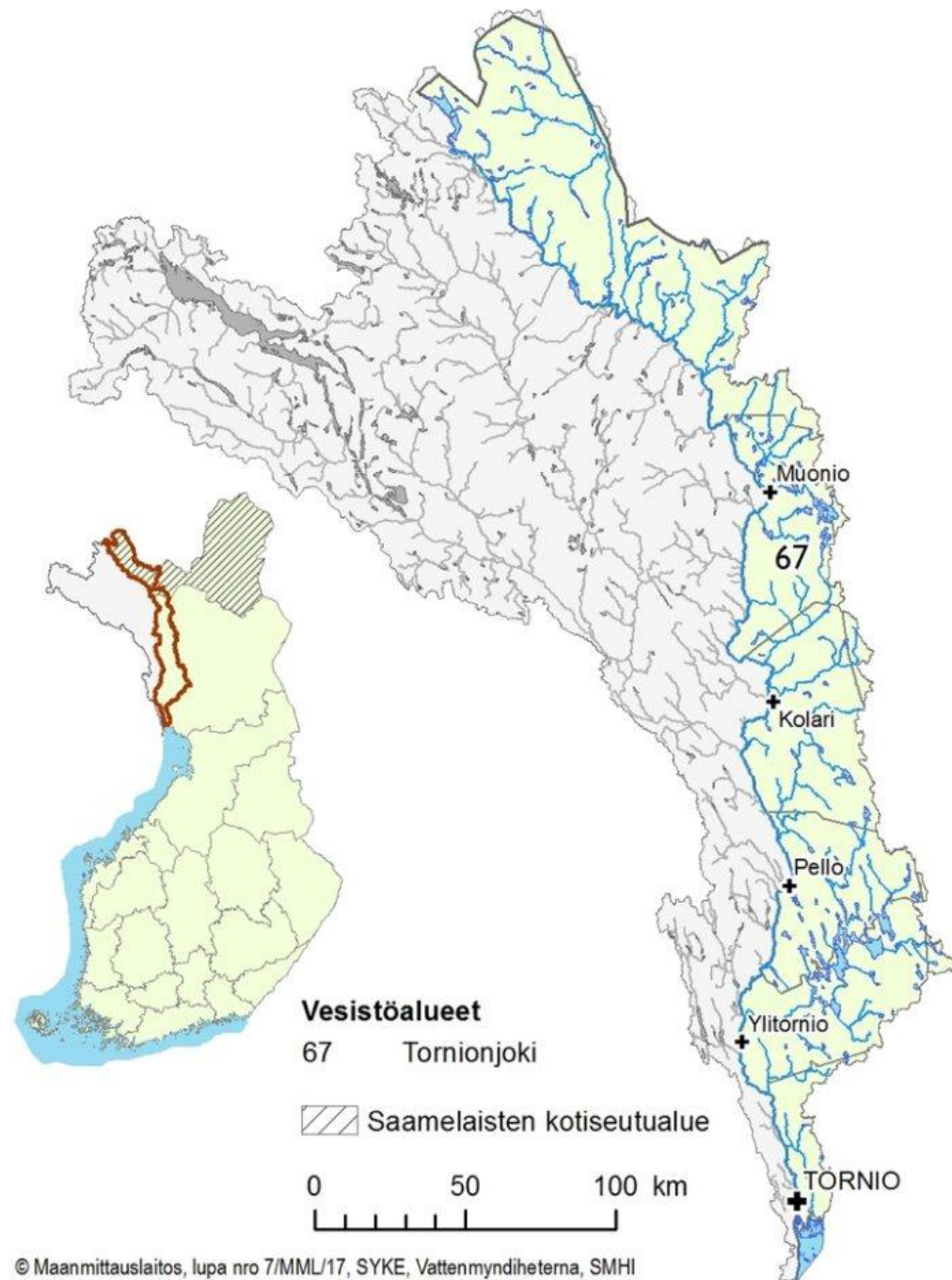
Vesienhoidon suunnittelun tilannekatsaus

Pekka Räinen ja Jukka Ylikörkkö

23.11.2023

www.doria.fi

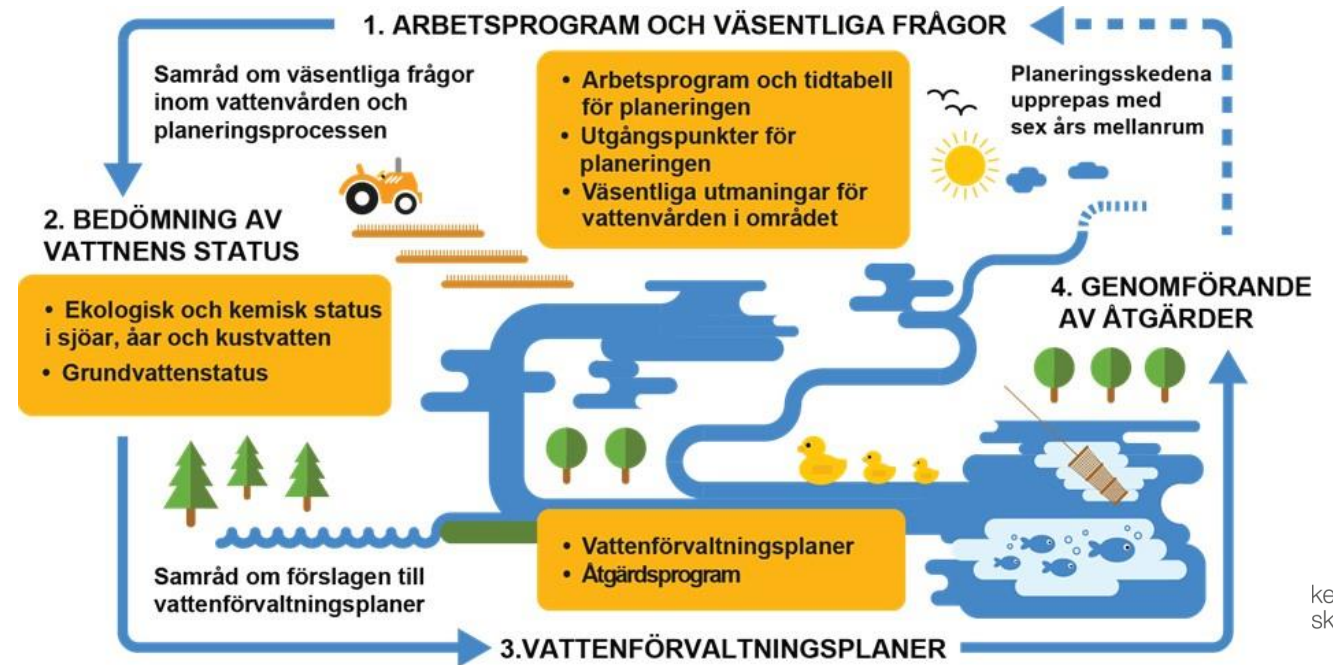

© Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MML/17, SYKE, Vattenmyndigheterna, SMHI

Vesienhoidon suunnittelu

Planeringen av vattenvården

Kohti 4. hoitokautta vv. 2028-2033

- Suomessa tehdään kuuden vuoden välein vesienhoitolain mukaiset vesienhoitosuunnitelmat vesienhoitoalueille. Kolmannet vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2022–2027 hyväksyttiin valtioneuvostossa vuoden 2021 lopussa. **Nyt valmistellaan vesienhoitosuunnitelmien päivitystä hoitokautta 2028–2033 varten.** Valmistelua varten kuullaan vesienhoitoaluekohtaisesti suunnittelun työohjelmasta ja vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä sekä vesienhoitosuunnitelman ympäristöselostuksen laadinnasta **15.12.2023–17.6.2024**. Lisäksi pyydetään lausunnot n. 150 taholta.
- Keskeiset kysymykset ovat asioita, joihin vesienhoidossa on tarkoitus kiinnittää erityistä huomiota seuraavaa vesienhoitosuunnitelmaa valmisteltaessa. Ne voivat liittyä esimerkiksi vesien tilaan liittyviin keskeisiin ongelmiin ja kehittämistarpeisiin; keinoihin ja toimiin, joilla vesien tilaa voidaan parantaa tai vaikkapa rahoitus- ja yhteistyömahdollisuuksiin.
- Valmistelu pohjautuu yhteistyöryhmälle tehdyn kyselyn tuloksiin

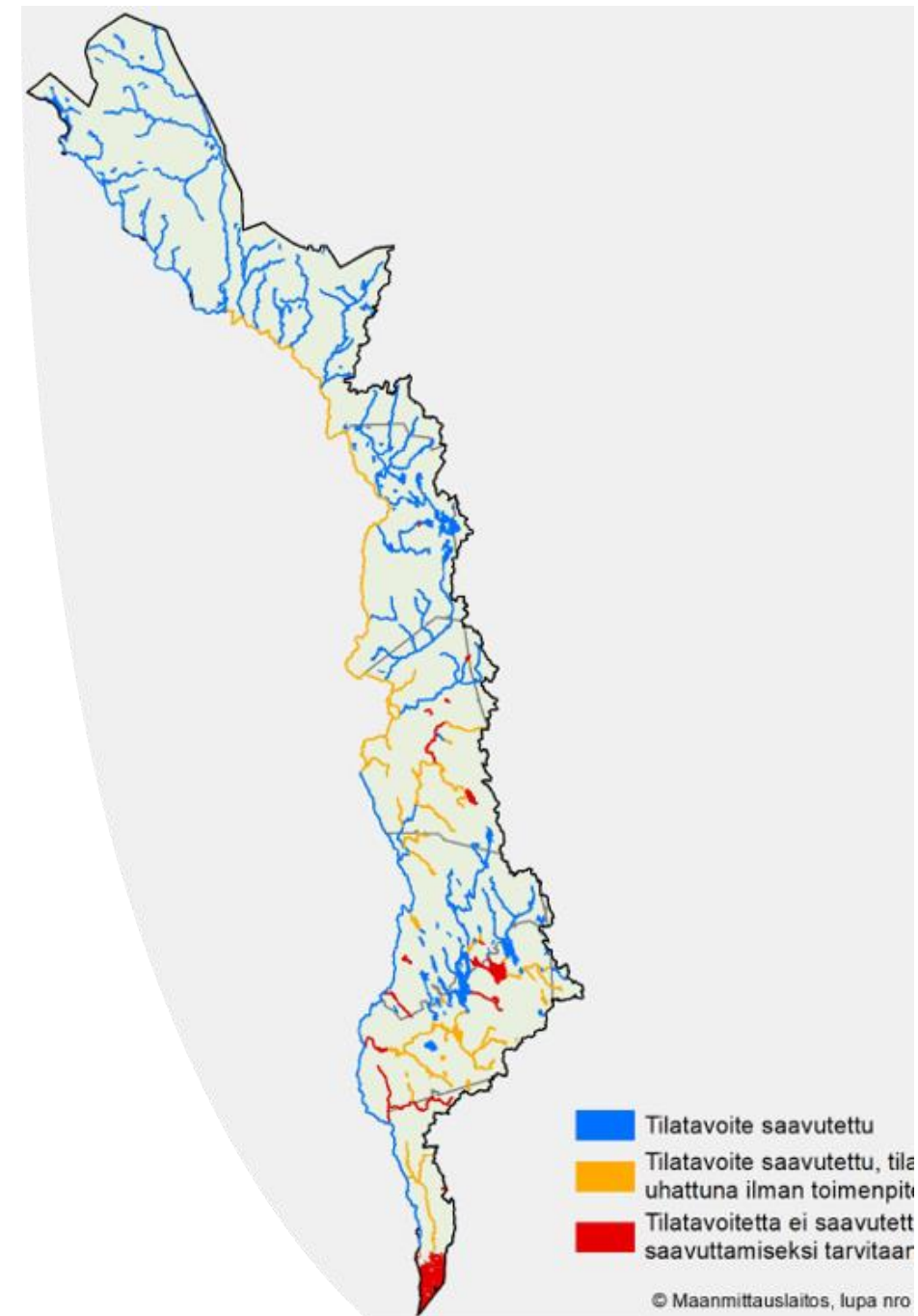
Suunnitelman tarkistamisen työohjelma ja aikataulu

VESIENHOIDON SUUNNITTELUN AIKATAULU VUOTEEN 2027	2024				2025				2026				2027			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Työohjelmasta, aikataulusta ja keskeisistä kysymyksistä kuuleminen																
Ympäristöselostuksen laatimisesta ja sisällöstä kuuleminen																
Vesimuodostumien ominaispiirteiden tarkistaminen																
Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmien päivittäminen																
Edellisen vesienhoitosuunnitelman toimenpiteiden raportointi																
Tarkistukset voimakkaasti muutettujen vesien nimeämisiin																
Pinta- ja pohjavesien tila-arvot (luokittelu)																
Vesimuodostumakohtaisten ympäristövaikutteiden määrittelemine																
Toimenpideohjelman tai -ohjelmien päivittäminen																
Vesienhoitosuunnitelmaehdotuksen laatiminen																
Vesienhoitosuunnitelman ympäristöselostuksen laatiminen																
Vesienhoitosuunnitelmaehdotuksesta kuuleminen																
Suunnitelman ympäristöselostuksesta kuuleminen																
Ehdotuksen täytäntöäminen kuulemisten perusteella																
Vesienhoitosuunnitelmien käsittely Valtioneuvoston																
Yhteistyöryhmien osallistuminen																
Edellisen kierroksen toimenpiteiden toteutus ja seuranta																
Toimenpide- ja seurantaohjelman toteuttaminen alkavat v. 2028																

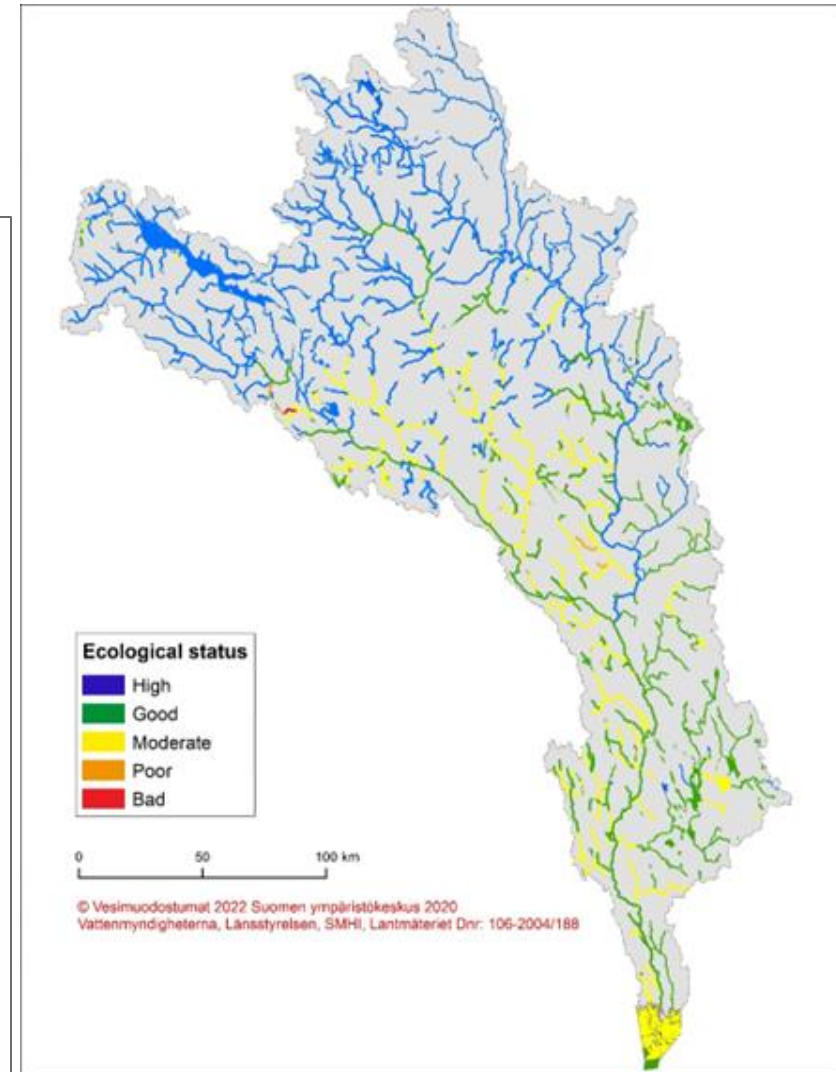
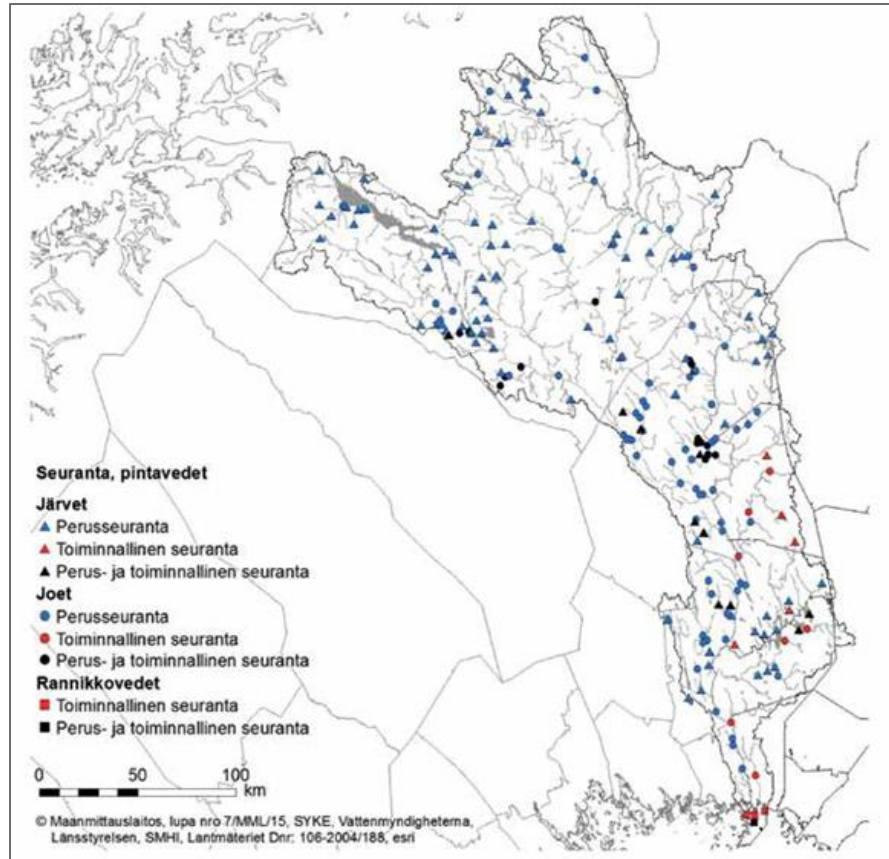
Keskeiset kysymykset Tornionjoen vesienhoitoalueella

Keskeisten kysymysten teemat

- 1) Pohjavesien suojelu
- 2) Valuma-aluelähtöinen vesien ja kuormituksen hallinta muuttuvassa ilmastossa
- 3) Vesielinympäristöjen kunnostaminen
- 4) Vesienhoitotoimien vaikuttavuuden parantaminen.
 - Alateemat käsitelty neljän kysymyksen alla
 - Miksi tämä on keskeistä?
 - Mitä on tehty haittojen vähentämiseksi/ Mitä on tehty xxx edistämiseksi?
 - Mikä hidastaa tavoitteiden saavuttamista?
 - Esimerkkejä palautteessa pohdittavista asioista?

Yhteinen suunnittelu

Tulevaisuuden yhteistyöaihteita

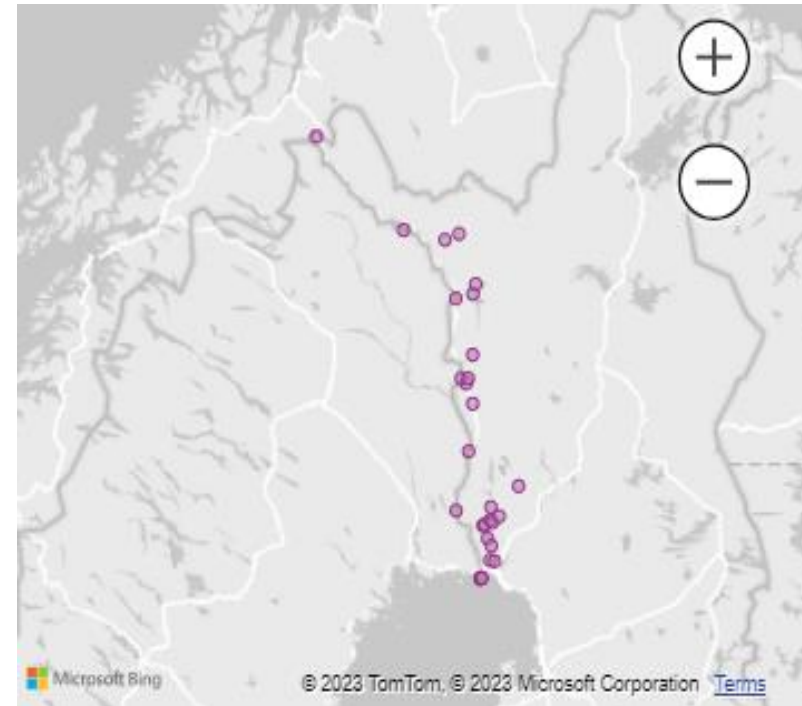
- Vesimuodostumien rajaukset
- Kuormitusmallit
- Kansalliset haitalliset aineet
- Seurantaohjelmat

Kuva: Tatu Laukkanen

Lupavelvollisten toimijoiden ympäristövalvonta Suomessa

- Taustalla on EU-lainsäädäntö, joka on Suomessa tuotu kansalliseen lainsäädäntöön ympäristönsuojelulainsäädäntönä.
- Yleisiä valvontaviranomaisia Suomessa ovat ELY-keskus ja kunta, jotka valvovat, että luvan saanut toiminnanharjoittaja noudattaa sille myönnettyä lupaa ja lupamääräyksiä.
- Keskeisimpiä valvontatoimia ovat määräaikaistarkastukset ja tarkkailuraporttien seuranta.
- Lupapäätöksessä määrätään veloitettarkkailusta ja se kattaa käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailun. Tarkkailua on yleensä mahdollista tarkentaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Rajavesistön läheiset toimijat, joilla on voimassa oleva ympäristölupa. Toimijat ovat lähinnä jäteveden puhdistamoita, mutta joukossa on mm. Tornion jaloterästehdas ja betoniasema.

Rajavesistön läheiset vesistötarkkailupisteet

Ympäristövalvonta rajan lähellä

- Tarkkailutulosten jakamisesta rajan yli on jo hyviä käytänteitä olemassa:
 - Tornion edustan yhteistarkkailun veloitettarkkailutulokset raportoidaan myös Ruotsin valvontaviranomaiselle ja Haaparannan kunnalle.
 - Kaunisvaaran kaivoksen kvartaali- ja vuosiraportit toimitetaan myös ELY-keskukselle.
- Mikäli Suomen puolen vesistötarkkailutuloksissa näkyisi jotain poikkeavaa, mistä aiheutuisi rajan ylittäviä vaikutuksia, valvontaviranomainen ottaisi yhteyttä naapurimaan valvontaviranomaiseen (Lapin ELY-keskus > Lännstyrelsen Norrbotten).
- Kaunisvaara-case: ELY-keskus on valittanut lupapäätöksestä maa- ja ympäristöylioikeuteen joulukuussa 2022. Asian käsittely on kesken.
- Olisi hyvä rakentaa lisää yhteistyötä valvontaviranomaisten kesken mm. tarkempien yhteyshenkilöiden ja tiedotuksen osalta.

